

Білик Г.А.

ПРОГНОЗУВАННЯ РЕМОДЕЛІНГУ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ У ШКОЛЯРІВ, ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ, ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

(науковий керівник - д.мед.н. Колоскова О.К.)

Актуальність. Наразі досить актуальним є вивчення впливу чинників ремоделювання дихальних шляхів на клінічних перебіг бронхіальної астми (БА) з метою прогнозування тяжкості персистування даної патології у дітей шкільного віку.

Мета дослідження. З метою покращення менеджменту БА у дітей шкільного віку виділити групи підвищеного ризику щодо формування ремоделінгу бронхів на підставі комплексного дослідження запальних маркерів у периферичній крові та конденсаті повітря, що видихається.

Матеріал та методи. Обстежено 117 дітей шкільного віку, які страждають на БА (76 хлопчиків та 41 дівчинка). Досліджено концентрацію в сироватці крові інтерлейкіну-6, 13, інтерферону-гамма та фактору некрозу пухлин –альфа (IFN- γ). У надосадковій рідині мокротиння визначено концентрацію VEGF та MMP-9. Методом мультиплексної полімеразної ланцюгової реакції виявлено делеції у генах GSTT1 та GSTM1. Спірографічно встановлено реакцію бронхів на дозоване фізичне навантаження з наступною інгаляцією сальбутамолу.

Результати дослідження. Із урахуванням домінування цитокинових характеристик ремоделювання бронхів за допомогою кластерного аналізу виділено 3 кластери хворих, які визначали різний ризик формування незворотніх змін у бронхах. I кластер визначає помірний ризик розвитку ремоделювання бронхів; II – асоціює з високим ризиком ремоделінгу, III – з низькою вірогідністю розвитку незворотніх змін дихальних шляхів. Так, з високим ризиком ремоделінгу асоціювали жіноча стать, тяжкий перебіг БА, дебют хвороби після 6-ти років, значне підвищення вмісту VEGF, значно зменшена сироваткова концентрація IFN- γ та зростання вмісту IL-13, схильність до вираженого бронхоспазму у відповідь на фізичне навантаження, переважання гіпергранулоцитарного варіанту запалення бронхів, а також генотип хворих GSTT1+GSTM1+.

Висновки. Установлено, що для пацієнтів з тяжким перебігом фенотипу астми «пізнього початку» і гіпергранулоцитарним запальним процесом у бронхах, за наявності в них генотипу GSTT1+GSTM1+, характерний високий ризик ремоделінгу бронхів, що потребує додаткового лабораторно-інструментального обстеження і посилення базисного протизапального лікування за принципом «step up».

Білоус Т.М.

ВЕРИФІКАЦІЯ БАКТЕРІАЛЬНОГО ХАРАКТЕРУ ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ РЕСПІРАТОРНОЇ СИСТЕМИ У ДІТЕЙ

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

(науковий керівник - д.мед.н. Колоскова О.К.)

Актуальність. Для підтвердження бактеріальної природи пневмонії, як правило, застосовують посів харкотиння чи трахеального аспірату легень, але підтвердження відбувається лише у 50% випадків.

Мета роботи. Для покращення діагностики бактеріальних запальних процесів дихальних шляхів у дітей вивчити окремі результати обстеження хворих.

Матеріал і методи. В умовах ОКДЛ м. Чернівці комплексно обстежена когорта дітей, з яких сформовано 2 клінічні групи. Першу (I) клінічну групу склали 45 дітей, які поступили до стаціонару з приводу позалікарняної вогнищевої бактеріальної пневмонії (БП), другу (II) групу сформували 30 дітей із неускладненою гострою респіраторною вірусною інфекцією у вигляді ринофарингіту. За клінічними характеристиками групи були зіставимі.

Результати та їх обговорення. У роботі показано, що при поступленні у стаціонар середній уміст лейкоцитів периферичної крові сягав у I групі $9,2 \pm 0,53$ Г/л та $7,0 \pm 0,27$ Г/л ($p < 0,05$), паличкоядерних нейтрофілів - $9,5 \pm 0,68\%$ і $5,7 \pm 0,41\%$ відповідно ($p < 0,001$). Середній вміст у сироватці крові С-реактивного білку в I клінічній групі становив $67,26 \pm 4,9$, у II групі – $22,39 \pm 4,4$ ($p < 0,05$), причому при його вмісті $> 10,0$ мг/л у виявленні бактеріальної природи запалення нижніх дихальних шляхів чутливість тесту становила 84,4%, передбачувана цінність 79,3%, відношення шансів 8,6. У конденсаті видихуваного повітря протеолітична активність за лізисом азоальбуміну визначалася в дітей I групи на рівні $1,49 \pm 0,09$ мл/год, у групі порівняння – $1,14 \pm 0,12$ мл/год ($p < 0,05$), за лізисом азоказеїну - $1,28 \pm 0,11$ мл/год та $1,17 \pm 0,12$ мл/год відповідно ($p < 0,05$). Вміст метаболітів монооксиду нітрогену траплявся на рівні $55,2 \pm 8,56$ мкмоль/л у I групі та $38,6 \pm 6,77$ мкмоль/л у II групі ($p < 0,05$).

Висновки. У дітей із бактеріальним запальним процесом нижніх дихальних шляхів порівняно з неускладненою гострою респіраторною вірусною інфекцією відзначається вірогідне підвищення лейкоцитів крові, С-реактивного білку, протеолітичної активності за лізисом азоальбуміну в конденсаті видихуваного повітря.